Gelet op het Statuut van de ambtenaren van de Europese Gemeenschap voor Atoomenergie, inzonderheid op de artikelen 90 en 91;

Gelet op het Reglement voor de procesvoering van het Hof van Justitie van de Europese Gemeenschappen,

HET HOF VAN JUSTITIE (Eerste Kamer),

rechtdoende,

1. Verklaart verzoeker in het verzoek 28-65 niet-ontvankelijk;
2. Gelast dat bijlage 22 bij repliek uit het dossier worde verwijderd;
3. Verstaat dat zowel in de hoofdzaak als ook in het kort geding en in de incidenten ieder der partijen eigen kosten drage;
4. Wijst af het meer of anders gevorderde.

Aldus door het Hof gewezen en ondertekend te Luxemburg, op vijftien december negentienhonderdzesenzestig.

Trabucchi Delvaux Lecourt

Uitgesproken ter openbare zitting gehouden te Luxemburg op vijftien december negentienhonderdzesenzestig.

De griffier,

A. Van Houtte

De President van de Eerste Kamer,

A. Trabucchi

Conclusie van de Advocaat-Generaal K. Roemer van 19 oktober 1966 [1]

Mijnheer de President, mijne heren Rechters,

Verzoeker in de beide zaken, waarover ik mij heden heb uit te spreken, is ons uit vroegere gedingen (de zaken 27 en 30-64) bekend. Indertijd ging het, zoals U weet, om de rechtmatigheid van bepaalde door de Commissie genomen bevorderingsbesluiten, om de wettigheid

1 — Vertaald uit het Duits.

van een ten aanzien van verzoeker toegepaste tuchtmaatregel en van zijn tewerkstelling te Brussel alsmede om de vraag, of hij er zich terecht over beklaagde, dat de Commissie hem niet tegen grievende bejegeningen, van andere ambtenaren ondervonden, in bescherming had genomen. Door bedoeld geding zijn wij van verzoekers carrière en ook goeddeels van zijn ambtelijke moeilijkheden op de hoogte, zodat ik niet meer op alle feitelijke details behoef in te gaan.

Tot goed begrip van de onderhavige procedure zij derhalve met het navolgende volstaan :

Nadat verzoeker eerst als wetenschappelijk ambtenaar van de Euratom-Commissie te werk gesteld geweest was zag hij zich — eveneens als wetenschappelijk ambtenaar (rang A 5) — in het Gemeenschappelijk Centrum voor onderzoek op het gebied der kernenergie te Ispra geplaatst, waar hij tot in 1964 op het Europees Centrum voor de verwerking van wetenschappelijke informatie (C.E.T.I.S.) werkzaam was. Van daaruit begaf hij zich op last van de Commissie d.d. 24 juni 1964 naar Brussel; tegen deze last voorzag hij zich in beroep, doch bij in de zaak 30-64 gewezen arrest werd uitgemaakt, dat hier van een rechtens onaantastbare interne dienstmaatregel sprake was. Na van zijn verlof te zijn teruggekeerd werd hij op 15 oktober 1964 in het bezit gesteld van een brief van de Directeur-Generaal „Administratie en Personeel" d.d. 12 oktober 1964, waarin hem werd medegedeeld dat de Commissie op 7 oktober 1964 had besloten hem met behoud van zijn statutaire positie — i.e. het tot 7 oktober 1964 door hem beklede ambt — over te plaatsen naar het Directoraat-Generaal Administratie en Personeel te Brussel, waar hij onder rechtstreeks toezicht van het hoofd van de afdeling Inkoop met van geval tot geval te bepalen werkzaamheden zou worden belast. In een begeleidend schrijven droeg de Directeur-Generaal „Administratie" hem op zich op uiterlijk 19 oktober 1964 bij de Commissie te melden. Verzoeker bestreed de rechtmatigheid van deze maatregel, doch verklaarde in een tot genoemde Directeur-Generaal gerichte brief d.d. 19 oktober 1964 aan het besluit wel gevolg te willen geven. Dit laatste is blijkbaar op 26 oktober 1964 geschied. — Later — op 10 december 1964 — diende verzoeker tegen genoemd besluit een klacht als bedoeld in artikel 90 van het Statuut van de ambtenaren in, waarna hem op 7 februari 1965 een brief van de Directeur-Generaal d.d. 5 februari 1965 bereikte, houdende mededeling, dat de Commissie zijn klacht had afgewezen.

Naar aanleiding hiervan kwam verzoeker in beroep bij het Hof van Justitie (zaak 28-65); het rekwest werd op 12 mei 1965 ingediend.

Verzoeker achtte zich bovendien — evenals in 1963 (vgl. zaak 27-64) — gepasseerd door de in 1964 genomen en op 9 oktober 1964 te Ispra aangekondigde bevorderingsbesluiten, tegen welke hij — bij tot de Commissie gericht schrijven d.d. 10 december 1964 — eveneens een formele administratieve klacht indiende. Op 17 februari 1965 deed de Directeur-Generaal hem een 16 februari 1965 gedagtekende brief toekomen, waaruit hij vernam dat de Commissie tijdens haar zitting

van 3 februari 1965 ook op deze klacht afwijzend had beschikt. Zijn tweede, op 28 mei 1965 bij het Hof van Justitie ingestelde, vordering (zaak 31-65) is tegen deze beschikking gericht.

Nu al deze geschilpunten ter gelegenheid van de mondelinge behandeling op 6 oktober 1966 gezamenlijk aan de orde kwamen kan ik ook — ondanks het feit dat het Gerechtshof niet formeel tot voeging besloot — in beide zaken tegelijk concluderen.

Het gaat hier om de navolgende onderscheiden vorderingen :

1. Zaak 28-65 :

   — Nietigverklaring van het besluit der Commissie d.d. 7 oktober 1964;
   — Nietigverklaring van het besluit der Commissie d.d. 3 februari 1965, houdende afwijzing van verzoekers klacht;
   — Veroordeling der Commissie tot betaling van vergoeding voor de duur van zijn verblijf te Brussel ingevolge voormelde last d.d. 7 oktober 1964 (deze eis werd bij repliek in zoverre vermeerderd, dat verzoeker ook veroordeling van de Commissie verlangt tot betaling van een rente van 5 % over de gevorderde hoofdsom vanaf de dag waarop deze had moeten zijn voldaan, alsmede tot betaling van een bedrag van Bfr 600.000.— ter vergoeding van materiële en immateriële schade onder meer als gevolg van — volgens verzoeker valse — verklaringen betreffende de inhoud van het proces-verbaal der 249e, op 24 juni 1964 gehouden, zitting der Commissie).

2. Zaak 31-65 :

   — Nietigverklaring van de door de Commissie in 1964 genomen bevorderingsbesluiten, voor zoveel betreffende wetenschappelijke ambtenaren van de groep A 5;
   — Nietigverklaring van het besluit der Commissie van 3 februari 1965 tot afwijzing van de door verzoeker ingediende administratieve klacht.

Van haar kant vordert de Commissie in beide zaken primair de vorderingen niet-ontvankelijk te verklaren en subsidiair dezelve als ongegrond af te wijzen.

Met betrekking tot de procedure in de zaak 28-65 verdient nog opmerking, dat een door verzoeker op 9 juni 1965 ingestelde vordering, daartoe strekkende dat de tenuitvoerlegging van het bestreden besluit van 7 oktober 1964 zou worden opgeschort, bij beschikking van de President van ons Hof d.d. 7 juli 1965 werd afgewezen. — Nadat door de Commissie was verzocht om een prejudiciële uitspraak ex artikel 91 van het Reglement voor de procesvoering ten aanzien van de ontvankelijkheid der vordering besloot de Eerste Kamer op 8 juli 1965, dat dienaangaande eerst in het eindarrest zou worden beslist. — Voorts beschikte

de Eerste Kamer op 10 maart 1966 op een tweede, door de Commissie op 15 januari 1966 ingediende, incidentele vordering, daartoe strekkende dat op sommige door verzoeker bij repliek overgelegde stukken ten processe geen acht zou worden geslagen en dat bepaalde voor het eerst bij repliek ingediende vorderingen niet-ontvankelijk zouden worden verklaard. Op grond van deze beschikking moet het concept-proces-verbaal van de door de Commissie op 24 juni 1964 gehouden zitting (bijlage 23 van repliek) in dit geding buiten beschouwing blijven; in dezelfde beschikking werd het proces-verbaal van genoemde zitting, voor zoveel in dit geding van belang, op grond van een door de rechter-rapporteur aan de hand van het grossenboek en de minuut gehouden onderzoek, authentiek vastgesteld. Over de verdere incidentele vorderingen der Commissie zal eveneens in het eindarrest worden beslist.

Ik wil dan nu trachten deze in processueel opzicht weinig overzichtelijke feiten aan het recht te toetsen en zal daarbij eerst een door de Commissie opgeworpen, voor beide zaken gelijkelijk relevante, exceptie van niet-ontvankelijkheid onderzoeken. Vervolgens zal worden nagegaan, of verzoekers vordering tot nietigverklaring van het overplaatsingsbesluit van 7 oktober 1964 gegrond is (zaak 28-65) en hoe de in zaak 31-65 bestreden bevorderingsbesluiten der Commissie rechtens moeten worden beoordeeld; bij de bespreking der onderscheiden hoofdvorderingen zal ik tevens op de daarmede samenhangende nevenvorderingen ingaan.

Beoordeling rechtens

A — *Ontvankelijkheid der vorderingen*

Volgens de Commissie zijn de vorderingen niet binnen de daartoe gestelde termijn ingesteld en mitsdien niet-ontvankelijk. Dit is haars inziens althans het geval voor zoveel verzoeker het besluit van de Commissie d.d. 7 oktober 1964 en de in het jaar 1964 genomen bevorderingsbesluiten bestrijdt, aangezien sedert betekening van eerstgenoemd besluit (15 oktober 1964) en openbaarmaking van laatstbedoelde besluiten (9 oktober 1964) tot aan de instelling der vorderingen (zaak 28-65 : 12 mei 1965; zaak 31-65 : 28 mei 1965) meer dan drie maanden zijn verlopen, hetgeen overschrijding van iedere denkbare termijn wegens afstand impliceert. Dat mogelijkerwijze moet worden aangenomen, dat instelling van een administratieve klacht op de afloop van de beroepstermijn van invloed is, leidt niet tot een conclusie in andere zin; hoogstens kan immers tijdens de behandeling van de administratieve klacht van *schorsing* van de beroepstermijn sprake zijn; zij begint echter bij de betekening van een afwijzende beschikking niet opnieuw te lopen. En voorts zou zelfs in de voor verzoeker gunstigste hypothese — namelijk dat de termijn vanaf vorenbedoelde betekening zou mogen worden berekend — van ontvankelijkheid der vorderingen geen sprake kunnen

zijn, aangezien voor verzoeker niet de Italiaanse termijn wegens afstand (10 dagen), doch slechts de Belgische (2 dagen) geldt.

Alleen deze laatste stelling verdient mijns inziens serieuze bespreking; de gemachtigde der Commissie geeft zulks kennelijk thans zelf toe, aangezien haar standpunt voor het overige in 's Hofs jurisprudentie weerlegging vindt (vgl. zaken 27 en 30-64). Volgens deze rechtspraak is het in ambtenarenzaken een gewenste en ook rechtens geoorloofde gedragslijn, wanneer men bezwarende maatregelen niet terstond voor het Hof van Justitie bestrijdt. Veeleer hebben de betrokken ambtenaren het recht om eerst langs administratiefrechtelijke weg te trachten wijziging of intrekking dier maatregelen te bekomen en geen rechtsgeding aanhangig te maken zolang niet is gebleken dat het administratief beroep niet tot het beoogde resultaat heeft geleid. Deze opvatting brengt mede, dat de afloop van de beroepstermijn door instelling ener administratieve procedure niet slechts geschorst wordt, doch dat een uitdrukkelijk afwijzende beschikking — zoals in casu genomen — een nieuwe beroepstermijn van drie maanden doet ingaan. Bovendien zal het geoorloofd moeten worden geacht, dat bij tijdige instelling van het beroep niet slechts nietigverklaring der afwijzende administratieve beschikking wordt gevorderd, doch dat men dan ook de oorspronkelijke handeling der administratie aan het recht mag doen toetsen.

Het kan in ons geval alleen de vraag zijn, of beide vorderingen, gerekend vanaf de betekening der afwijzende administratieve beschikking (7 februari 1965 en 17 februari 1965), binnen de gerechtelijke beroepstermijn zijn ingesteld; zulks kan, nu het beroep in de onderhavige zaken op 12 mei 1965 onderscheidenlijk 28 mei 1965 werd ingesteld slechts het geval zijn, wanneer voor verzoeker de Italiaanse en niet de Belgische termijn wegens afstand goldt. Zoals bekend acht de Commissie de Belgische termijn toepasselijk in verband met het feit, dat verzoeker bij de betekening der afwijzende beschikkingen en ook nadien tot de indiening van het beroep ingevolge de in de eerste zaak bestreden bestuurshandeling in Brussel verblijf hield, terwijl verzoeker geneigd is tot de opvatting, dat hij bij uitvaardiging en betekening van het te zijnen aanzien genomen overplaatsingsbesluit — waarvan hij de rechtmatigheid bestrijdt — alsook bij uitvaardiging en openbaarmaking der bestreden bevorderingsbesluiten zijn gewoon verblijf in Italië had. Het is bovendien van belang, dat hij zijn proces met behulp van een wettig gekozen Italiaanse raadsman en alzo vanuit een in Italië gevestigd advocatenkantoor voert.

Wat dan in de eerste plaats de opvatting betreft, dat voor berekening van de termijn wegens afstand, bedoeld in artikel 81, paragraaf 2, in verband met bijlage II van het Reglement voor de procesvoering moet worden gelet op de plaats waar de advocaat van de gemachtigde zijn kantoor houdt; enige overwegingen maken dit standpunt in ieder geval aantrekkelijk : volgens het Statuut en het Reglement voor de procesvoering moeten gedingen van natuurlijke personen (ambtenaren der Gemeenschap daaronder begrepen) door advocaten worden ge-

voerd; zij moeten het beroepschrift ondertekenen, de afschriften waarmerken en de vordering bij het Hof van Justitie instellen. Vervolgens bedenke men, dat het Reglement voor de procesvoering verzoeker vrijlaat in de keuze van de procestaal, hetgeen ook op de keuze van de raadsman van invloed kan zijn. Niet-Franssprekende ambtenaren worden echter in hun keuze ter plaatse waar de Commissie gevestigd is beperkt, wanneer zij, om zo efficiënt mogelijk van de beroepstermijn gebruik te maken, gedwongen zijn zich aldaar van rechtsbijstand te voorzien, terwijl zij wanneer de termijn wegens afstand zou mogen worden bepaald naar de plaats waar de advocaat kantoor houdt over betere mogelijkheden zouden beschikken om zich door een advocaat van hun eigen taal te doen bijstaan.

Wij moeten evenwel toegeven, dat niet slechts de duidelijke tekst van het Reglement voor de procesvoering, doch ook zakelijke redenen van andere aard verzoekers uitlegging van bijlage II uitsluiten. In die bijlage wordt duidelijk van *partijen* — niet van hun raadslieden — gesproken. Het is evident, dat in het algemeen procesrechtelijk spraakgebruik het begrip „partij" de advocaat niet mede omvat. Ook in het gemeenschapsrecht wordt steeds tussen partijen en advocaten onderscheiden. Evenmin dwingen de door verzoeker aangehaalde bepalingen (artikelen 42, § 2, 43, 44, § 1, 47, §§ 1, 2, 3, 49, §§ 5, 50, 64) ertoe om onder „partij" de advocaat mede begrepen te achten. In deze artikelen is van bepaalde, door partijen of één hunner tegenover de Gemeenschap verrichte, proceshandelingen sprake, hetgeen in geval van vertegenwoordiging door een advocaat slechts wil zeggen, dat deze *voor de partij* optreedt. — Naar door de Commissie is betoogd levert ook de omstandigheid, dat de termijn wegens afstand van een onzekere factor zou afhangen wanneer bij de berekening zou moeten worden uitgegaan van de plaats waar de advocaat zijn kantoor houdt een argument tegen verzoekers opvatting op, evenals het feit dat als gevolg van bedoelde uitlegging bijlage II gedeeltelijk haar betekenis zou verliezen : daarin is immers ook sprake van een verblijfplaats *buiten Europa*, terwijl de bij het Hof toegelaten advocaten *uit de Lid-Staten* afkomstig moeten zijn.

Derhalve zal men ter vaststelling van de termijn wegens afstand de woonplaats c.q. voortdurende verblijfplaats van een partij tot uitgangspunt moeten nemen; hiermede zijn echter alle moeilijkheden nog niet opgelost.

De onderhavige casuspositie wordt daardoor gekenmerkt, dat verzoeker na betekening en openbaarmaking van de oorspronkelijke, door hem aangevochten, akte zijn verblijfplaats heeft gewijzigd en dat hij juist de rechtmatigheid van de daartoe strekkende, hem door de administratie gegeven, last bestrijdt. De opgeworpen vragen zullen echter ten slotte toch in de door de Commissie bedoelde zin moeten worden beantwoord. Beslissend is namelijk, dat verzoeker bij de aanvang van de beroepstermijn (dat wil zeggen bij betekening der bestreden *afwijzende* beschikkingen en ook nadien tot de instelling van het beroep), immers sedert oktober 1964, uitsluitend te Brussel verblijf hield. Ook

komt mij de opvatting der Commissie juist voor, dat de term „verblijf-(plaats" in feitelijke en niet in juridische zin moet worden verstaan en dat derhalve van een voortdurend verblijf sprake is wanneer iemand — vrijwillig of na daartoe last te hebben bekomen — ergens voor langere tijd zijn intrek neemt. Men dient immers niet te vergeten, dat de door de Commissie aan verzoeker gegeven last zijn ambt voortaan te Brussel te vervullen moest worden opgevolgd en voor tenuitvoerlegging vatbaar was, zij het dat het Hof van Justitie op daartoe strekkend verzoek schorsing der tenuitvoerlegging kan gelasten (zulks is eerst na instelling ener daartoe strekkende vordering mogelijk). Bij verzoeker kon er voorts — zijn andersluidende beweringen ten spijt — in ieder geval na betekening der afwijzende beschikking geen twijfel over bestaan, dat hij niet slechts *tijdelijk* ingevolge een „ordre de mission" in Brussel was te werk gesteld, doch dat van een blijvende verandering van zijn „lieu d'affectation" sprake was. Hij had er dus bij de betekening van het bestreden besluit en tijdens het instellen van het beroep op te rekenen, dat hij voor langere tijd in Brussel zou moeten verblijven. Hij had derhalve redenen zijn proces vanuit Brussel te voeren, hetgeen — gezien ons Reglement voor de procesvoering — medebrengt, dat de Belgische termijn wegens afstand (twee dagen) moet worden toegepast. Dit leidt tot de navolgende berekening :

Zaak 28-65 :

Betekening der afwijzende beschikking 7 februari 1965;
Einde beroepstermijn (drie maanden en twee dagen) 9 mei 1965;
Indiening beroep 12 mei 1965.

Zaak 31-65 :

Betekening der afwijzende beschikking 17 februari 1965;
Einde beroepstermijn (drie maanden en twee dagen) 19 mei 1965;
Indiening beroep 28 mei 1965.

Derhalve zijn in feite de in beide zaken ingediende vorderingen tot nietigverklaring wegens overschrijding van de beroepstermijn niet-ontvankelijk. Aangezien het petitum in de zaak 31-65 niet meer omvat, moet de in die zaak ingestelde vordering in haar geheel niet-ontvankelijk worden verklaard. In de zaak 28-65 moet behalve de vorderingen tot nietigverklaring ook de daarop berustende eis tot het bekomen van daggeldvergoeding niet-ontvankelijk worden geacht. De niet-inachtneming van de beroepstermijn speelt echter geen rol wat de eis tot schadevergoeding betreft; de ontvankelijkheid kan evenwel ook hier aan de orde komen in verband met het feit, dat de vordering in zoverre voor het eerst *bij repliek* werd gedaan. Ik ben echter in zoverre niet tot een enge rechtsopvatting geneigd, vooral niet nu schadevergoeding in verband met andere vorderingen wordt gevraagd. Om die reden en voorts omdat de vraag of van termijnoverschrijding sprake is in dit geding niet eenvoudig te beantwoorden is, meen ik mij bij mijn onder-

zoek in deze zaak niet tot de behandeling der ontvankelijkheidsproblemen te mogen beperken, doch — zij het subsidiair — ook te moeten nagaan of de vorderingen gegrond moeten worden geacht.

B — *Zijn de ingediende vorderingen gegrond?*

I — Zaak 28-65 :

1. *De vordering tot nietigverklaring*

In zaak 28-65 gaat het in de eerste plaats om de vraag, of het besluit van 7 oktober 1965, waarbij verzoeker te Brussel werd „gedetacheerd" rechtmatig is. Het gaat hier volgens de Commissie niet om overplaatsing in de technische zin van het woord, doch om tewerkstelling elders in dier voege, dat hij met behoud van zijn ambt zijn werkzaamheden in een ander ambtelijk kader zou hebben te verrichten.

Gaan wij thans na in hoeverre verzoeker de rechtmatigheid van deze maatregel heeft betwist.

a) Kent het Statuut van de ambtenaren een „tewerkstelling elders" als hierbedoeld?

Verzoeker betoogt, dat het Statuut als maatregelen van de hierbedoelde aard, afgezien van waarneming „ad interim", slechts aanstelling, overplaatsing en detachering kent; er moet dan in ieder geval sprake zijn van een ambt, dat „te vervullen" is. Van tewerkstelling elders, met behoud van ambt, wordt evenwel niet gesproken.

Deze opvatting is juist, doch brengt niet zonder meer mede, dat de door de Commissie gegeven last onwettig is. Denkbaar is namelijk, dat in het Statuut bepaalde leemten voorkomen, waarin krachtens een juiste rechtsopvatting kan worden voorzien door acht te slaan op de essentiële beginselen van het Statuut en rekening te houden met de fundamentele regels van het in de Staten geldende ambtenarenrecht. Deze kunnen de Commissie in casu voor ogen gestaan hebben. Ook in het nationale ambtenarenrecht (vgl. Plog-Wiedow, Kommentar zum Bundesbeamtengesetz, opmerking 7 bij § 26) is tewerkstelling elders zonder wijziging van het ambt mogelijk wanneer de ambtsvervulling niet aan een bepaalde plaats gebonden is. Zulk een maatregel is minder ingrijpend dan overplaatsing, omdat zij niet met toewijzing van een ander ambt gepaard gaat; daarom behoeft zij aan het ambtenarenrecht der Gemeenschappen — dat overplaatsing kent — niet vreemd te zijn (zo ook Euler, Europäisches Beamtenstatuut, 1966, deel I, blz. 92); en er behoeft in ieder geval geen bezwaar tegen te bestaan wanneer de belangrijkste voorwaarde voor overplaatsing, de aanwezigheid van redenen van dienstbelang, blijkt te zijn vervuld. Aangezien de getroffen maatregel naar zijn aard het ambt niet wijzigt, behoeft het comité voor

het Statuut daarover niet te worden geraadpleegd. Evenmin zal men tot aankondiging van een vergelijkend onderzoek hebben over te gaan; er is immers geen nieuwe post te vervullen. Ook kan een last als voormeld (anders dan bij overplaatsing het geval is) zonder daartoe strekkend verzoek of verhoor van betrokkene worden gegeven en behoeven bijzondere voorwaarden als door verzoeker bedoeld (dringende behoefte of het zich voordoen van een noodtoestand waaraan niet op andere wijze het hoofd kan worden geboden; beperkte tijdsduur) niet te zijn vervuld. Voorts kan motivering ingevolge artikel 25 van het Statuut achterwege blijven. Het Hof van Justitie achtte blijkens zijn arrest in de zaken 18 en 35-65 motivering van een overplaatsingsbesluit niet vereist, zodat ook een minder ingrijpende en eveneens slechts om redenen van dienstbelang te nemen maatregel niet met redenen behoeft te zijn omkleed.

b) Strekt de bestreden maatregel slechts tot tewerkstelling elders?

Na deze opmerkingen van principiële aard moet thans nauwkeurig worden onderzocht, of de door de Commissie genomen maatregel onder de zojuist gegeven definitie kan worden gesubsumeerd dan wel of daaraan verder strekkende gevolgen verbonden zijn, zodat betrokkene niet langer hetzelfde ambt bekleedt.

Als onbestreden staat in ieder geval vast, dat verzoeker zich in Brussel met een taak belast zag, die *niet geheel* met de hem te Ispra opgedragen werkzaamheden overeenkwam. Zulks brengt ons echter nog niet verder, aangezien in een juiste rechtsopvatting niet noodzakelijkerwijze van een ander ambt sprake behoeft te zijn wanneer de door een ambtenaar te vervullen taak enige wijziging ondergaat (vgl. Plantey, Traité pratique de la Fonction publique 1963, no. 1152). Ware dit wèl zo (met alle daaruit op grond van het Statuut voortvloeiende gevolgen), dan zou zich in het overheidsapparaat een onaanvaardbare verstarring voordoen, waardoor de beleidsvoering al te zeer zou worden bemoeilijkt.

Het heeft er evenwel de schijn van, dat de Commissie in casu verder is gegaan. Daarvoor spreekt reeds de door haar ten processe gegeven omschrijving van hetgeen als toelaatbare wijziging van de ambtstaak is te beschouwen. Volgens de Commissie is slechts beslissend, of aan de ambtenaar bij tewerkstelling elders *gelijksoortige* werkzaamheden van gelijk *niveau* worden opgedragen en of de gewijzigde ambtstaak in overeenstemming is met de *capaciteiten*, waarover hij bij zijn aanstelling bleek te beschikken. Het is echter zonder meer duidelijk, dat aldus aan het begrip „ambt" slechts generieke betekenis zou toekomen, terwijl in een juiste rechtsopvatting de *in concreto* aan een ambt verbonden functies niet uit het oog mogen worden verloren. *Zij* mogen geen essentiële wijziging ondergaan, wanneer betrokkene's superieuren zich ten minste de aan een overplaatsing verbonden moeilijkheden willen besparen.

Tot de conclusie dat de Commissie in casu de grenzen ener toelaatbaar te achten wijziging der aan het ambt verbonden werkzaamheden

overschreed zou men ook kunnen komen wanneer men verzoekers taak te Ispra vergelijkt met die welke hij na zijn detachering te Brussel te vervullen had, hoewel wij daarin naar de huidige stand van het geding geen volledig inzicht hebben. Te Ispra was verzoeker werkzaam als wetenschappelijk ambtenaar op het Europees Centrum voor Wetenschappelijke informatie (C.E.T.I.S.), dienst welke zich met de berekening en verwerking van wetenschappelijke gegevens bezighoudt. Hij had hier tot vaak de betrekkingen met de andere Gemeenschappen te onderhouden. In het bestreden besluit werd hij op de *afdeling Inkoop* van het Directoraat-Generaal „Administratie" geplaatst, waar hij zich met vraagstukken betreffende de machinale verwerking van gegevens betreffende de inkoop van materiaal had bezig te houden. (Zijn taak werd nadien nog gewijzigd en afgerond, doch zulks moet hier verder buiten beschouwing blijven, in de eerste plaats omdat in een juiste rechtsopvatting ten deze alleen de rechtstreekse gevolgen van het litigieuze besluit van belang zijn en voorts omdat de omstandigheid, dat verzoeker zich later bovendien belast zag met de functie van adjunct-hoofd van de afdeling Inkoop en met werkzaamheden, gelegen op het terrein van andere onder de Commissie ressorterende diensten, nauwelijks tot een gunstiger beoordeling aanleiding geeft.) Men zou geneigd kunnen zijn het feit, dat verzoeker in Brussel en te Ispra met soortgelijk technisch materiaal te maken had op te vatten als bewijs voor de gelijksoortigheid dezer onderscheiden ambtelijke werkzaamheden. Ik meen echter, dat veeleer de aard der op beide standplaatsen aan zijn zorgen toevertrouwde *materie* ten deze de doorslag zal moeten geven. Op grond van hetgeen wij uit de procedure weten moeten wij derhalve aannemen, dat verzoeker zich te Brussel met taken belast zag, die aanmerkelijk van zijn werkzaamheden te Ispra verschillen. Hetgeen verzoeker daaromtrent te berde bracht maakt het mogelijk zelfs twijfelachtig, dat hij te Brussel met ambtsverrichtingen van het niveau van een ambtenaar werkzaam in categorie A was belast. De Commissie heeft verzoekers stellingen in zoverre met klem weersproken; indien de vraag noodzakelijkerwijze zou moeten worden beantwoord zouden wij daaraan derhalve nog ampele overwegingen hebben te wijden.

Bovendien werd verzoeker als *wetenschappelijk* ambtenaar aan het wetenschappelijk apparaat der Gemeenschap onttrokken en zag hij zich geplaatst op een afdeling met een uitsluitend bestuurlijke taak. Wanneer aldus tot de dienst van het Centrum behorende posten en ambten naar de algemene administratie worden overgebracht rijzen — anders dan de Commissie meent — niet slechts problemen van begrotingstechnische aard, bij oplossing waarvan verzoeker geen belang kon hebben; veeleer leidt zulks ten aanzien van zijn *statutaire positie* tot bepaalde rechtsgevolgen. In het Statuut (zoals trouwens ook in de door de Commissie gegeven omschrijving ingevolge artikel 5, lid 4) wordt uitdrukkelijk tussen wetenschappelijke en andere ambtenaren onderscheiden. Voor eerstgenoemden gelden bijzondere regels, ze kunnen hun premies worden toegekend, die aan niet-wetenschappelijke ambtenaren niet in uitzicht worden

gesteld. Weliswaar kan men op zulke premies geen aanspraken doen gelden; nochtans moet worden toegegeven, dat het uitzicht van een wetenschappelijk ambtenaar op verwerving van zulke emolumenten er onder te lijden kan hebben wanneer hem in het kader van de bestuursdienst typisch administratieve taken worden opgedragen. Ook doet zich in zulk een geval onmiskenbaar een zekere invloed op de promotiekansen gelden. Het is mijns inziens nauwelijks voor betwisting vatbaar, dat deze worden geschaad wanneer hij zich uitsluitend met administratieve taken heeft bezig te houden. Wanneer de door een ambtenaar beklede post deel gaat uitmaken van de administratie wordt bovendien de vraag of hij voor bevordering in aanmerking mag komen in ieder geval *mede* beoordeeld en haar beantwoording *mede* beïnvloed door superieuren en comités, die geen inzicht hebben in zijn *wetenschappelijke* kwaliteiten.

Op grond van al deze overwegingen kan men constateren, dat de Commissie door verzoeker te Brussel te detacheren met behoud van het door hem te Ispra beklede ambt méér deed dan wijziging brengen in bepaalde ambtelijke functies. Men kan het zo zien, dat aan verzoeker een nieuw ambt werd opgedragen zonder dat aan de daartoe in het Statuut gestelde voorwaarden is voldaan.

De Commissie kan hiertegenover niet inbrengen, dat het van formalisme getuigt naar de overplaatsingsbepalingen van het Statuut te verwijzen en dat verzoeker daaraan geen nieuwe waarborgen of verhoogde rechtsbescherming kan ontlenen, aangezien het ook bij overplaatsing alleen op de aanwezigheid van redenen van dienstbelang aankomt (vgl. Plantey, aaO no. 744). Van essentieel belang is namelijk in de eerste plaats, dat overplaatsing slechts mogelijk is met betrekking tot een ambt dat „*te vervullen*" is in dier voege, dat tevoren de *gelegenheid tot sollicitatie* moet zijn opengesteld waarbij de aard der aan het ambt verbonden werkzaamheden moet worden vermeld. Dit kan niet slechts van belang zijn voor de over te plaatsen functionaris, doch ook voor andere ambtenaren, die voor benoeming in de vacature in aanmerking wensen te komen. Door een „opschuiving" van ambten als waartoe de Commissie is overgegaan, kunnen hun legitieme vooruitzichten worden geschaad. Bovendien is het mijns inziens zeer de vraag of het op grond van het Statuut voor de ambtenaren zonder meer geoorloofd moet worden geacht ambtenaren uit de *wetenschappelijke* loopbaan, waarvoor bijzondere statutaire voorschriften gelden, naar een administratieve loopbaan over te plaatsen zonder dat daaraan een vergelijkend onderzoek is voorafgegaan.

Ten slotte kunnen ook bezwaren naar voren worden gebracht met betrekking tot het *dienstbelang*, waarvan in ieder afzonderlijk geval — ook wanneer men de in casu door de Commissie bevolen detachering overigens toelaatbaar acht — moet blijken.

Het zou volgens de Commissie vooral om twee redenen in het belang van de dienst geweest zijn verzoeker elders te werk te stellen : hij moest uit C.E.T.I.S. en uit het Centrum te Ispra worden verwijderd en op de afdeling Inkoop van het Directoraat-Generaal „Administratie" had men

dringend behoefte aan een ambtenaar met verzoekers opleiding en capaciteiten.

Achter eerstgenoemde reden gaan verwijten schuil betreffende verzoekers houding tegenover collega's en superieuren (hij zou omtrent hen met inschakeling van een particulier detectivebureau inlichtingen hebben ingewonnen), naar aanleiding waarvan hem een tuchtmaatregel (berisping) is opgelegd; zulks zou binnen de dienst te Ispra het onderling vertrouwen hebben geschokt. In beginsel kan men tegen zulk een motivering van detacheringsbesluiten geen bezwaar maken, aangezien in gegeven omstandigheden de goede gang van zaken alleen door verwijdering van de ambtenaar, die zich niet correct heeft gedragen, kan worden hersteld (vgl. Plantey, aaO, no. 748). Ook behoeft hier niet in alle gevallen van schending van het beginsel „ne bis in idem" sprake te zijn; detachering draagt immers niet noodzakelijkerwijze een disciplinair karakter. Anderzijds zal men echter van het administratief gezag mogen verlangen, dat het — met name wanneer om in de persoon van de betrokken ambtenaar gelegen redenen tot detachering wordt besloten — bijzonder zorgvuldig en conscientieus te werk gaat, opdat niet de indruk worde gevestigd, dat van een verkapte tuchtmaatregel sprake is.

Zo kan men zich afvragen of feiten die slechts tot oplegging van een *lichte* tuchtmaatregel aanleiding gaven, anderzijds een dermate ernstig karakter hebben kunnen dragen, dat verwijdering van de betrokken ambtenaar uit zijn dienstvak onvermijdelijk voorkwam. Voorts kan men de vraag stellen of de Commissie niet voorbarig — namelijk alleen uit een zekere *beduchtheid* — heeft gehandeld, terwijl toch van haar mocht worden gevergd dat zij verzoekers houding na oplegging van de tuchtmaatregel gedurende enige tijd zou gadeslaan om eventueel eerst daarna te constateren, dat aan de goede ambtelijke verhoudingen onherstelbare schade was toegebracht. In casu staat echter vast, dat men te Ispra van verzoekers diensten sedert juni 1964 — dat wil zeggen korte tijd na oplegging van genoemde maatregel (24 april 1964) en nadat hij in de maand mei geruime tijd met verlof was geweest — om verschillende redenen geen gebruik meer gemaakt heeft. Men zou derhalve in een geval als het onderhavige nauwkeurig moeten nagaan, of verzoekers gedragingen de *enige* oorzaak ware van het bedorven ambtelijk „klimaat" dan wel of ten deze ook aan andere feiten moet worden gedacht. Aanleiding tot het stellen van deze vraag zou men kunnen vinden in verzoekers argument, dat na zijn detachering een groot aantal wetenschappelijke krachten Ispra zou hebben verlaten wegens de daar alom heersende sfeer. Ten slotte had de Commissie zorgvuldig moeten onderzoeken, of men te *Ispra* niet op andere wijze van verzoekers diensten gebruik had kunnen maken alvorens tot detachering te Brussel over te gaan. Zulks niet in de laatste plaats omdat ve zoeker als lid van het personeelscomité te Ispra met functies belast was, die ingevolge bijlage II van het Statuut van de ambtenaren zijn te beschouwen „als één der taken die zij in hun instelling moeten verrichten", hetgeen de mogelijkheid van ambtshalve overplaatsing uiterst dubieus maakt (vgl. Plog-Wiedow, aaO, opmerking 35

bij § 26). Weliswaar moeten — naar wij in de procedure zagen — de beide door verzoeker zelf genoemde mogelijkheden worden geëlimineerd (de Commissie heeft zulks met klem van redenen aangetoond), doch daarmede is de gestelde vraag nog geenszins uitputtend beantwoord. Het blijft, kortom, aan ernstige twijfel onderhevig of de Commissie op grond van de door haar ingeroepen omstandigheden er werkelijk toe heeft moeten overgaan verzoeker onverwijld uit het Centrum te Ispra te verwijderen.

Twijfelachtig is ook of men, toen het bestreden besluit genomen werd, op de afdeling Inkoop te *Brussel* werkelijk dringend behoefte had aan een ambtenaar met verzoekers antecedenten. Volgens verzoeker heeft het hoofd van de afdeling Inkoop daarom klaarblijkelijk nimmer gevraagd. Ook zou men te Brussel aanvankelijk in het geheel niet van zijn diensten hebben gebruik gemaakt, terwijl hem daarna slechts werkzaamheden van een ambtenaar B 3 werden opgedragen, zodat hij geen volledige taak had te vervullen. Eerst op grond van nadere besluiten (nota van 28 januari 1965, Commissiebesluit van 13 oktober 1965) werd hij met bezigheden op het niveau van een ambtenaar van de categorie A belast.

De vraag of de vorderingen als gegrond zijn te beschouwen zal derhalve waarschijnlijk in bevestigende zin moeten worden beantwoord; mocht het Hof — in afwijking van mijn opvatting — menen, dat het beroep ontvankelijk is, dan zou naar de feiten een nader onderzoek moeten worden ingesteld, zo U dan al geen termen aanwezig mocht achten het bestreden besluit zonder meer nietig te verklaren.

2. *De vordering dat de Commissie tot betaling van dagvergoeding wegens een door verzoeker gemaakte dienstreis zal worden veroordeeld*

In de lijn van verzoekers vordering tot nietigverklaring ligt ook zijn stelling, dat de Commissie in geval van onwettigheid van het detacheringsbesluit verplicht is hem te behandelen, alsof hij zich op een *dienstreis* te Brussel had bevonden en hem derhalve — evenals in vergelijkbare omstandigheden ten aanzien van andere ambtenaren geldt — een dagvergoeding ingevolge het Statuut heeft te betalen.

Ik kan deze gevolgtrekking echter niet als dwingend beschouwen. De Commissie wijst er terecht op, dat dagvergoedingen slechts kunnen worden toegekend bij *tijdelijke* — niet ook bij duurzame — afwezigheid en alleen wanneer de reis ingevolge een bijzondere rechtshandeling, te weten een daartoe strekkende opdracht, wordt ondernomen. Aanspraak op zodanige vergoeding vloeit echter uit onwettigverklaring van een detacherings- of overplaatsingsbesluit niet zonder meer voort.

Nu verzoeker in casu bovendien de in bijlage VII (artt. 5, 7, 9 en 10) van het Statuut voor het geval van detachering voorziene schadeloosstellingen ontvangen heeft zal zijn bijkomende eis, daartoe strekkende dat de Commissie tot betaling van dagvergoeding worde veroordeeld, in ieder geval — ook wanneer de vordering wél ontvankelijk is te achten — moeten worden afgewezen.

3. *De vordering dat de Commissie tot betaling van schadevergoeding worde veroordeeld*

Bij repliek vorderde verzoeker voorts veroordeling van verweerster tot betaling van schadevergoeding in verband met het feit, dat zij in een vroeger door verzoeker ingeleide procedure (zaak 30-64) omtrent de inhoud van een besluit der Commissie een valse verklaring zou hebben afgelegd. Ter gelegenheid van de mondelinge behandeling heeft verzoeker nader verklaard, dat deze vordering op de door hem in de zaak 30-64 gemaakte proceskosten is gebaseerd en voorts berust op het feit, dat hij uit zijn wetenschappelijk werkmilieu werd verwijderd.

Zou men deze in het beroepschrift niet voorkomende vordering ontvankelijk achten, dan zou zij nochtans — gebaseerd als zij is op beide voormelde gronden — moeten worden afgewezen, aangezien verzoeker in zoverre op een voldongen zaak terugkomt. Met name over de in de zaak 30-64 gemaakte proceskosten zou mijns inziens slechts in het kader van een heropening dezer procedure kunnen worden gesproken. Dat verzoekers gronden ook niet steekhoudend zijn is tijdens een incidentele procedure gebleken; de Kamer kon er zich toen aan de hand van de desbetreffende stukken van overtuigen, dat in de eindredactie van het proces-verbaal van de Commissiezitting waar over verzoekers tewerkstelling te Brussel een besluit werd genomen geen andere formulering is gebezigd dan die waarop de Commissie zich tegenover het Hof van Justitie in voormelde eerdere zaak beriep. Er kan derhalve van valsheid als door verzoeker bedoeld geen sprake zijn.

Hoogstens zou hij met een schijn van recht schadevergoeding kunnen eisen in verband met het feit, dat zijn tewerkstelling te Brussel zijn carrière heeft geschaad. Wij moeten echter vaststellen, dat verzoeker zijn posita geenszins heeft gestaafd en daarvoor geen begin van bewijs heeft geleverd. Het Hof kan er zich derhalve van ontslagen achten op deze eis tot schadevergoeding verder in te gaan.

Ook voor zoveel de gevraagde schadevergoeding betreft moeten wij derhalve tot de slotsom komen, dat verzoekers vordering als niet-ontvankelijk — althans ongegrond — zal moeten worden afgewezen.

4. *Incidentele vorderingen der Commissie, omtrent welke nog geen uitspraak werd gedaan*

In verband met verzoekers eerste grief moet nu nog worden ingegaan op bepaalde incidentele vorderingen, die de Commissie in een bijzondere schriftuur d.d. 15 januari 1966 heeft neergelegd en over welke ingevolge beschikking van de Kamer d.d. 10 maart 1966 tegelijk met de hoofdzaak zal worden beslist. Het betreft de eis, dat twee door verzoeker overgelegde stukken uit het procesdossier zullen worden verwijderd, te weten een rapport van een particulier detectivebureau betreffende de vooropleiding van twee zijner vroegere collega's en een telexbericht van de voorzitter van het personeelscomité te Ispra, gericht tot de Directeur-

Generaal „Administratie" en gedagtekend 16 oktober 1964 (bijlagen 22 en 34 van repliek).

Beide stukken kunnen mijns inziens, als voor de beslissing van der partijen geschil van geen belang, buiten beschouwing blijven. Evenwel komt verwijdering uit het dossier slechts in aanmerking voor wat eerstgenoemd stuk betreft; het telexbericht kan in ieder geval met het geding in verband staan en kan ook kennelijk de rechten van derden niet schaden. Of het Hof zal gelasten dat het rapport van het particuliere detectivebureau uit het dossier zal worden verwijderd, hangt er vanaf, hoever het Hof zich begeeft in de beoordeling van het detacheringsbesluit; met name is in dat verband beslissend, of het Hof de aanwezigheid van *redenen van dienstbelang* relevant acht, in welk geval het rapport van belang zou kunnen zijn. Zo niet, dan zou inderdaad verwijdering van het stuk uit het dossier moeten worden gelast, nu daardoor het aanzien van niet aan het geding deelnemende personen wordt geschaad.

5. *Samenvatting en beslissing omtrent de kosten*

Ik vat mijn standpunt ten aanzien van de eerste grief als volgt samen : de vordering tot nietigverklaring moet als niet-ontvankelijk worden afgewezen en die tot veroordeling van de Commissie tot betaling van schadevergoeding en dagvergoeding zijn in ieder geval ongegrond. Verzoeker moet alzo geheel als in het ongelijk gestelde partij worden beschouwd en zal derhalve ingevolge artikel 70 van het Reglement voor de procesvoering zijn eigen kosten hebben te dragen.

Slechts dient nog te worden beslist over de kosten, gevallen op het door verzoeker gedane verzoek om schorsing van tenuitvoerlegging en op de beide door de Commissie aanhangig gemaakte incidentele gedingen.

Wat het — afgewezen — verzoek om schorsing betreft zal ten aanzien van de kosten in dezelfde zin moeten worden beslist als in de hoofdzaak.

In het eerste incident, de ontvankelijkheid betreffende, schortte de Kamer haar beslissing op tot het ten principale te wijzen arrest; in het tweede ging het om de vraag of ten principale van bepaalde stukken gebruik mocht worden gemaakt en hier besliste de Kamer ten dele terstond in voor de Commissie gunstige zin. Toch meen ik, dat in de incidenten ten aanzien van de kosten niet anders behoeft te worden beslist dan in de hoofdzaak; de Commissie moet immers wat de incidenteel aan de orde gestelde vragen betreft als in de hoofdzaak in het gelijk gesteld worden beschouwd. Voor zoveel de eerste grief betreft, kan derhalve mijns inziens geheel overeenkomstig artikel 70 van het Reglement voor de procesvoering worden beslist.

II. — Zaak 31-65

In zaak 31-65 gaat het om de rechtmatigheid van bepaalde voor het jaar 1964 genomen en op 9 oktober 1964 aan het personeel der Com-

missie door middel van affichering in de dienstgebouwen medegedeelde bevorderingsbesluiten, die volgens verzoeker voor zoveel ambtenaren van verzoekers rang (A 5) betreft op verschillende gronden — aan de bij bevordering gevolgde procedure en de in verband daarmede op te stellen „liste d'aptitude" ontleend — onrechtmatig zijn.

1. *Kwalificatie van de bij bevordering gevolgde procedure*

Wij herinneren ons uit de zaak 27-64, dat de Eurotam-Commissie, anders dan andere instellingen, een bijzondere bevorderingsprocedure heeft ingesteld (voor het jaar 1964 bij circulaire no. 3-64 van 8 april 1964) Het bijzondere dezer procedure is daarin gelegen, dat verschillende plaatselijke „comités d'avancement" in een centraal „comité d'avancement" worden ingeschakeld om een voorbereidend onderzoek naar de voor promotie in aanmerking komende kandidaten in te stellen. Op de uitkomsten van hun onderzoek wordt gelet wanneer vervolgens door het tot aanstelling bevoegde gezag (voor categorie A is dat de Commissie zelve) een „liste d'aptutide" in alfabetische volgorde wordt opgemaakt, van welke lijst het personeel in kennis wordt gesteld (in casu is zulks geschied door affichering d.d. 24 juli 1964). Deze „liste d'aptitude" dient de Commissie dan als grondslag voor het nemen van haar bevorderingsbesluiten.

2. *De afzonderlijke grieven*

De grieven welke verzoeker in concreto met betrekking tot deze procedure en de beoordeling van zijn eigen verdiensten naar voren brengt, komen goeddeels overeen met hetgeen hij in de zaak 27-64 naar aanleiding van de volgens deze procedure voor het jaar 1963 genomen bevorderingsbesluiten heeft betoogd. Ik kan derhalve met een kort resumé volstaan.

— Zo weten wij reeds, dat de Commissie zich niet aan schending van artikel 110 van het Statuut van de ambtenaren heeft schuldig gemaakt, hoewel voormelde circulaire betreffende de bij bevordering te volgen procedure zonder inschakeling van het personeelscomité of van het comité voor het Statuut is opgesteld. Artikel 45 van het Statuut waarin de bevordering van ambtenaren wordt geregeld, kan namelijk volgens het Hof van Justitie worden toegepast zonder dat uitvoeringsbepalingen als bedoeld in artikel 110 behoeven te worden vastgesteld. Bovendien moet erop worden gewezen, dat de bestreden circulaire slechts een *voorbereidende* procedure regelt en dat de daaraan deelnemende „comités d'avancement" geen beslissende invloed op de te nemen bevorderingsbesluiten hebben. Het is derhalve niet zo, dat de Commissie haar verantwoordelijkheid voor zoveel betreft de bevordering van ambtenaren van de categorie A niet in eigen hand heeft gehouden; veeleer gaat zijzelve, zonder aan de voorstellen van genoemde comités gebonden te zijn, op grond

van de ten deze beslissende rapporten en het persoonsdossier over tot een vergelijkende beoordeling van de verdiensten der betrokken ambtenaren, op grond van welke beoordeling vervolgens de „liste d'aptitude" wordt opgesteld. — Aangezien de bij de procedure betrokken „comités d'avancement" slechts in een voorbereidende fase als hulporganen worden ingeschakeld, behoeven hun bevindingen evenmin met redenen te zijn omkleed als volgens 's Hofs jurisprudentie met de bevorderingsbesluiten zelve het geval behoort te zijn. Het is derhalve rechtens niet onjuist dat een mededeling betreffende de door de „comités d'avancement" toegepaste normen en in acht genomen formatileiten alsmede over de resultaten van hun onderzoek achterwege is gebleven.

— Er kan verder geen bezwaar tegen bestaan, dat de Euratom-Commissie overgaat tot bevorderingen ook zonder dat daartoe door de belanghebbende ambtenaren een verzoek is ingediend. Het Statuut van de ambtenaren stelt zodanige voorwaarde niet en het is ook niet wel in te zien, waarom een onregelmatigheid zou zijn gelegen in het feit, dat bij het nemen van een bevorderingsbesluit op de belangen van alle in aanmerking komende candidaten wordt gelet.

— In het geval van verzoeker kan men uit het ontbreken van zijn naam op de „liste d'aptitude" evenmin als in de zaak 27-64 concluderen, dat bij de vergelijkende beoordeling der in aanmerking komende kandidaten met zijn belangen geen rekening werd gehouden; het wordt door de Commissie in ieder geval met klem bestreden en bewijzen voor het tegendeel heeft verzoeker ons niet overgelegd. — Ten slotte kan hij er in het bestek van deze eerste reeks grieven ook niet met vrucht over klagen, dat de vraag, of verzoeker voor bevordering in aanmerking kwam, onvoldoende zou zijn onderzocht en dat daarbij fouten zouden zijn begaan, aangezien in ieder geval tijdens de eerste fase van de bevorderingsprocedure nog niet bekend was tot welke opmerkingen het jaarrapport hem aanleiding gaf. Wij ontlenen aan het dossier, dat het jaarrapport over verzoeker is gedagtekend 4 juni 1964, terwijl het plaatselijk „comité d'avancement" zijn werkzaamheden op 8 juni beëindigde. Met verzoekers opmerkingen betreffende het over hem uitgebrachte jaarrapport kon derhalve reeds aanstonds rekening worden gehouden; zulks was in ieder geval — en daarop komt het in casu aan — mogelijk op het ogenblik waarop de Commissie zelf tot het beslissend onderzoek naar de verdiensten van voor bevordering in aanmerking komende ambtenaren overging.

— Een ander argument van verzoeker moet echter uitvoeriger worden besproken, nu het in de zaak 27-64 tardief werd voorgedragen en derhalve buiten beschouwing bleef. Verzoeker acht de artikelen 4 en 5 van het Statuut van de ambtenaren — ingevolge welke iedere vacature bij een instelling ter kennis van het personeel gebracht wordt zodra het tot aanstelling bevoegde gezag besloten heeft dat in de vacature moet worden voorzien — geschonden doordat de

Commissie naliet tijdig het aantal vacatures in de rang A-4 (waarin door de bestreden bevorderingsbesluiten zou worden voorzien) bekend te maken en niet aangaf welke werkzaamheden aan de te vervullen ambten verbonden zijn, onder welke voorwaarden in de vacatures zou worden voorzien en welke termijn bij de indiening van sollicitaties moest worden in acht genomen.

Inderdaad kan niet worden ontkend, dat tot bevordering van wetenschappelijke ambtenaren uit de groep 5 naar de groep 4 niet kan worden overgegaan binnen het bestek van één loopbaan in de zin van het Statuut, immers ingevolge bijlage 1b bestaat er geen beide groepen ombattende loopbaan. Bevorderingen als bedoeld zijn derhalve slechts mogelijk wanneer er sprake is van een „*te vervullen*" ambt in de groep A-4, welke vacature dan overeenkomstig artikel 4 van het Statuut van de ambtenaren moet worden bekendgemaakt.

Wij moeten ons derhalve afvragen, of hieraan in casu is voldaan doordien de Commissie op 1 oktober 1964 bij mededeling V/P/4-64 de gelegenheid heeft opengesteld naar de nieuwe posten in de groep A-4 te solliciteren. Stellig is zulks het geval voor zoveel de hierbedoelde posten *vooraf* moeten worden opengesteld, immers de bevorderingsbesluiten van de Commissie dateren van 7 oktober 1964 en tot bevordering werd besloten zonder dat vooral op sollicitaties van belanghebbende ambtenaren acht is geslagen. Anders dan verzoeker, heb ik echter ook tegen de *inhoud* van de mededeling dat de hierbedoelde posten te vervullen zijn, geen bezwaar (voor een bespreking in onderdelen verwijs ik naar de conclusie van dupliek op blz. 691). Bedoelde mededeling noemt de verschillende rangen met vermelding van het aantal in iedere rang te bezetten posten. Bovendien is aangegeven in welke directoratengeneraal, directoraten en diensten vacatures te vervullen zijn, terwijl voor Ispra met name nauwkeurig de bij ieder ambt behorende taak is omschreven. Uit een en ander kan het tot aanstelling bevoegde gezag mijns inziens met voldoende duidelijkheid aflezen aan welke eisen bij het bezetten der afzonderlijke posten moet zijn voldaan. Aldus is een objectieve keuze uit de voor bedoelde posten in aanmerking komende sollicitanten gewaarborgd. Het gaat echter, naar door verweerster terecht is betoogd, niet aan bovendien te verlangen, dat de Commissie in haar mededeling, dat bedoelde posten te vervullen zijn, aankondigt *op welke wijze* zij in de vacatures denkt te voorzien; aldus zou immers op de ingevolge artikel 29 van het Statuut nog openstaande keuze nog worden vooruitgelopen. Ten slotte heeft de Commissie ook het gelijk aan haar zijde voor zoveel zij stelt, dat zelfs een gedetailleerde beschrijving der te vervullen ambten zonder betekenis ware geweest voor de beantwoording der vraag of verzoeker voor bevordering in aanmerking kwam, nu hij op grond van een vergelijkende *prestatie*-beoordeling van bevordering werd uitgesloten. Bij deze beoordeling nu komt het in de eerste plaats aan op de wijze waarop hij als ambtenaar in de groep 5 zich van zijn taak heeft gekweten en gaat het niet om capaciteiten, waarover hij voor indeling in groep 4 zou moeten beschikken.

3. *Resultaat*

Op grond van vorenstaande zou ook het hierbedoelde verzoek tot nietigverklaring (zaak 31-65), indien al ontvankelijk (quod non), als ongegrond moeten worden afgewezen.

C — *Conclusie*

Samenvattend, kan ik derhalve in beide zaken mijn conclusie formuleren als volgt : de ingestelde vorderingen zijn, voor zoveel strekkende tot nietigverklaring, niet-ontvankelijk; de in de zaak 31-65 ingestelde eis zou bovendien ongegrond zijn; de in de zaak 28-65 ingestelde vordering tot veroordeling van de Commissie tot betaling van schadevergoeding en dagvergoeding moeten in ieder geval als ongegrond worden afgewezen. In beide zaken, de incidenten daaronder begrepen, ware overeenkomstig artikel 70 van het Reglement voor de procesvoering omtrent de kosten te beslissen.

Beschikking van het Hof (Eerste Kamer) van 10 maart 1966 [1]

In de zaak 28-65 :

FULVIO FONZI

tegen

COMMISSIE VAN DE E.G.A.,

is door

HET HOF VAN JUSTITIE (Eerste Kamer),

samengesteld als volgt :

L. Delvaux, (rapporteur), Kamerpresident,
A. Trabucchi en R. Lecourt, Rechters,
Advocaat-Generaal : K. Roemer,
Griffier : A. Van Houtte,

1 — Procestaal : Italiaans.